

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/377/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203095
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214203095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Anton Jaček, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5C/222/2014-49 zo dňa 5.9.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, (ktorou sa domáhal zaplatenia náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote) a žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom ako do i od 1.6.2010.

Vecne súd argumentoval v podstate tým, že v predmetnom konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu mali byť spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní tým, že súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Súď pritom vychádzal zo skutkových zistení z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Galanta č.k. 13Er/1281/2010 podľa ktorého žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekútorom bola podaná na Okresný súd Galanta dňa 8.12.2010, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, exekučný súd uznesením zo dňa 20.6.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Oprávnený (žalobca) nepodal odvolanie, uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Súď skonštatoval, že pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch podmienok a to porušenie právnej povinnosti, ktoré spočíva v nesprávnom úradnom postupe, vznik a existencia škody a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla. Z ust. § 44 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní na vydanie poverenia sa vzťahuje len na prípad, keď súď vydá poverenie a nebol zistený rozpor so zákonom. Nevyplýva z

neho ale povinnosť rozhodnúť aj o zamietnutí žiadosti v lehote 15 dní od jej doručenia (poukázal na nálezh II.ÚS 520/12). Popri tom súd zdôraznil, že ide o lehotu procesnú a jej nedodržanie neznamená automaticky nesprávny úradný postup. Pretože súd vo veci rozhodoval po uplynutí 6-mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovaným, nemožno posúdiť návrh žalobcu ako predčasný, ako to namietal žalovaný. Keďže podmienky na priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne a podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je, nemôže byť splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1, 2, pričom úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Žalobca sa svojou žalobou z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Galanta vo veci 13Er/1281/2010, ku ktorému malo dôjsť udelením poverenia súdnemu exekútorovi po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, domáhal náhrady majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s tým, že samotné konštatovanie porušenia práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v § 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup žalobca videl v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty s omeškaním viac ako 301 dní.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Galanta č.k. 13Er/1281/2010 bolo zistené, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Galanta žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa prijímacej pečiatky dňa 8.12.2010, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Okresný súd Galanta o tejto žiadosti rozhodol uznesením zo dňa 20.6.2011 č.k. 13Er/1281/2010-31 (teda po cca 6 a pol mesiacoch a nie s omeškaním až 301 dní), ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia žiadosti súdu.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Galanta (od 1.6.2010 do 31.5.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v čase predmetného konania Okresného súdu Galanta zákonná lehota 15 dní na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pre exekučné tituly, ktorými sú rozhodnutia rozhodcovských súdov, ako tomu bolo i v danom prípade, neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora v prípade, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok žiadnou lehotou nelimitoval. Odhliadnuc od uvedeného zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho

exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnu zákonnú lehotu nestanovuje. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodržel zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Obdobné závery prijal už i ÚS SR v Náleze sp. zn. II.ÚS 520/2012-39 zo dňa 10.7.2013. Závery prvostupňového súdu v tomto smere sú preto plne správne.

Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Galanta v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval zhodne s prvostupňovým, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok navrhovateľa, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu (sčasti i nesúladnou s argumentáciou prvostupňového súdu), ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.